

зантіїцитѣ за сжщата цѣль, бѣше *христіянството*, чрезъ което мислехъ тѣ, като распрженжѣть сонмѣтъ на своитѣ святители и духовници, да омаломощятъ българската земя и да ѝ направятъ безопасна и ползовита за себе си за до часѣтъ. когато изгнѣе и падне сама въ прѣстѣлката имъ; но мѣдрій Борисъ още въ началото успѣ да имъ изиграе и тоя планъ, Третійтъ способъ имъ бѣше *женихбената свѣзка съ българскій царскій домъ, плѣнителното вліяніе на византійската развратна и растлителна цивилизація, и вѣщитѣ интригуванія за подиганіе на династически въпроси между българскитѣ велможи*; но имаше си и за това цѣрътъ въ богата българска природа: и той се изрази въ протестуваніето на Рилскія святители Св. Іоанна противъ Петровій дворъ, и въ възбунтуваніето на Македонскій Българята Шишмана Мѣкра противъ преславскитѣ велможи-грѣкомани. Четвъртійтъ начинъ на Византійцитѣ бѣше дѣто (както на 967 г.) *подигнѣхъ съ интриги и подкупуванія чуждо племе (Кіевската Светославова дружина) противъ българитѣ*, за да ги сразятъ помежду имъ, и като се намѣсятъ, да покорятъ България съвѣмъ; но и тугъ испъкнѣхъ Българинѣтъ Самуилъ и разнебети грѣцкитѣ легиони отъ устїята на Дунавъ до Адриатическото море, и отъ границитѣ на Черна гора до подъ Цариградъ....

Петійтъ, най-згоднійтъ и най-рѣшителнійтъ начинъ измени и остави за вѣченъ споменъ Василиій Българоубіецъ; въ Состеновій мѣнастиръ близу Цариградъ на една мряморна плоча той записа тайната на своитѣ противъ Българитѣ успѣхи: „*Българитѣ казва той тамо, неможешъ ги побѣди чрезъ мѣчновенни битви, а трѣбва постепенно да имъ превзимашъ градовѣтъ, да разорявашъ земята имъ, и наконѣтъ да направишъ тѣтъ, щото да загубятъ упорството си*“. И наистина слѣдъ една 35 годишна най-кървава, най-ужасна война Византия успѣ да тури кракъ върху България, и да съкруши съвѣмъ българската власть на Балканскій полуостровъ — въ л. 1019.

Но слѣдъ единъ и половина вѣкъ черно робуваніе раздаде се изъ древната и всегда спокойната българска провинція—